

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/81/2013
Identifikačné číslo spisu:	8013200449
Dátum vydania rozhodnutia:	10.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013200449.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: B. S., trvale bytom J. XXXX/XXX, R.N., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/40/2014-13 zo dňa 11. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/40/2014-13 zo dňa 11. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19. februára 2013, ktorým odporkyňa zamietla podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 05.02.2013 z dôvodu, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne pobočky aj ústredia, posudkoví lekári sa zaoberali zdravotnými poškodeniami navrhovateľky, ich dlhodobosťou a vplyvom na jej zárobkovú schopnosť a dospeli k záveru, že rozhodujúce zdravotné postihnutie nepodmieňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Krajský súd ďalej poukázal na to, že fyzická osoba, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou a v rámci dokazovania je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení (§ 196 ods. 6 zákona). Ak by došlo k zmene zdravotného stavu v dôsledku jeho zhoršenia môže navrhovateľka opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti, alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie z dôvodu, že jej žiadosť nebola kompletná, chýbali určité potvrdenia z lekárskeho vyšetrenia, ktoré doložila. Uviedla, že jej zdravotný stav je natoľko vážny, že nie je schopná pracovať a byť riadnym zamestnancom.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. februára 2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľky bol prvýkrát posudzovaný dňa 5.2.2013, na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Stará Ľubovňa. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú Kapitola V - Duševné choroby a poruchy správania, Položka 6 - Mentálna retardácia, písmeno a - ľahká mentálna retardácia, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40 %. Podľa posudku, ide o 44 ročných posudzovaných, približne od roku 2011 sledovaných na psychiatrickej ambulancii. Psychiatrické vyšetrenie popisuje prítomnosť osobnosti s nízkou frustračnou toleranciou, sklonom k hystérii a emočnej nestabilite, bez prítomnosti psychotických príznakov, so zhodnotením stavu ako ľahká duševná zaostalosť, bez výraznejšieho postihnutia správania. Psychologické vyšetrenie konštatuje prítomnosť agravačných tendencií bez možnosti sa vyjadriť k mentálnym schopnostiam, vzhľad a kontakt nezodpovedá úrovni ťažkej duševnej zaostalosti, ktorú dosiahla v intelektových testoch. Podľa výroku posudku navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dňa 19.2.2013 odporkyňa vydala rozhodnutie, ktorým bola žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zamietnutá.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný dňa 26.3.2013, na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 19.2.2013, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Stará Ľubovňa. Lekár tu nezistil dôvody na zmenu posudku a uviedol, že trvá na pôvodnom rozhodnutí.

Zdravotný stav navrhovateľky bol znova posudzovaný dňa 6.5.2013, na základe konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 19.2.2013, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade. Aj tu dospel lekár k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je Mentálna retardácia - ľahká mentálna retardácia, Kapitola V, položka 6a, s mierou poklesu 40 %. Podľa celkového posudku bola navrhovateľka vyšetrená psychiatrom i psychológom, kde v intelektových zložkách podala výkon na úrovni ťažkej duševnej zaostalosti, ale evidentné boli prejavy agravačné a psychológ skonštatoval len zníženie mentálnej schopnosti v rámci socio-kultúrnej deprivácie. Pri vyšetrení psychiatrom bola konštatovaná ľahká mentálna retardácia na úrovni žiadnej alebo s miernym postihnutím kolena v zmysle ľahkej debility. Pri hospitalizácii na internom oddelení bolo zistené horúčkovité ochorenie, ktoré bolo vyriešené pri hospitalizácii. Pri ORL vyšetrení ide o nedočujnosť s celkovou stratou 21,8 %. Očný nález v norme. Pre udávané bolesti v oblasti pravého ramena vyžiadali výsledok ortopedického vyšetrenia, ktoré bolo urobené dňa 24.4.2013 - bez dlhodobého patologického nálezu. Podľa výroku preto navrhovateľka nie je invalidná.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo dňa 19.2.2013 potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezochoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo.

Navrhovateľka nepredložila v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Ani lekárske správy predložené s odvolaním závery posudkových lekárov nijako nespochybňujú. Neuvedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia nebolí zaoberali. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Posudky vypracované v tomto správnom konaní dospeli k rovnakým záverom. Počas preskúmania rozhodnutia správneho orgánu na krajskom súde bolo vykonané dostatočné dokazovanie. Títo lekári vždy dospeli k totožným záverom. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľky a zhodne dospeli k záveru,

že zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky nie je na takej úrovni, ktorá by podľa § 71 zákona zakladala vznik invalidity.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.